

Írta: Gérczei Ildikó

ESETTANULMÁNY

HELYZETELEMZÉS

Cs. családdal a Gyermekjóléti Szolgálatban végzett családgondozói tevékenységem során kerültem kapcsolatba. Az összetett veszélyeztető tényezők miatt a gyermekek védelembe vételre kerültek. Családgondozásomat az önkéntességen alapuló családsegítő családgondozás előzte meg.

Z. város külterületén laknak közös udvarra nyíló, lepusztult önkormányzati bérlakásban, 32 m²-en. Egy szoba-konyha, komfort nélküli élettérben hárman élnek. A lakás szegényesen berendezett, a bútorok elhasználódtak, a higiénia kifogásolható.

Az apa: Cs. 42 éves, nem dolgozik sehol, munkahelye megszűnését követően kimerítette a munkanélküli járadék lehetőségét. Az őt körülvevő külvilággal passzív. Korábbi intenzív alkoholfogyasztása miatt súlyos májkárosodása van, ezért gyakran kerül kórházba.

A gyerekek: M. 9 éves kislány és L. 7,5 éves fiú. Házasságban születtek. A szülők 2,5 évvel ezelőtt elváltak. A bíróság a gyerekeket az apánál helyezte el. Az anya eseti kapcsolatot tart a gyerekekkel. Az apa kapcsolattartást segítő tevékenysége példaértékű. Az anya gyermekellátó szerepében nem funkcionálhat a későbbiekben sem.

M. és L. egy belvárosi általános iskolába jár. M. zárkózott, koránál nagyobb lelki terhet cipel. Társai szeretik, tanítónője segítő szándékkal fordul felé. Értelmi képessége átlagos.

L. kis létszámú osztályba jár, osztályismétlő. Hiperaktív, nehezen „kezelhető” az iskolai tanórákon. Apjához való érzelmi kötődése erős. Kapcsolatteremtésben aktív.

Az apa az iskolával nem tart kapcsolatot. Az apa korlátozása miatt a gyerekek az iskola és az osztályközösség rendezvényeiről sorra elmaradnak.

A család rendszeres havi bevételét a családi pótlék és az emelt összegű gyermekvédelmi támogatás, valamint az állam által megelőlegezett gyermektartásdíj képezi.

Az apa egészségi állapota függvényében vállal alkalmi munkát, gépkocsivezetést a megrendelő kocsijával, szezonális könnyű fizikai munkát (gyümölcszedés, gyógynövénygyűjtés). Napi megélhetési gonddal küszködnek. Közmű-díjtartozásuk nincs. A rokonok kapcsolatok anyai ágon nem ismertek.

Cs. nyugdíjas apja alkoholizáló élettárral él közös háztartásban a család közelében. Cs. két testvére ismert. A családok kapcsolata felszínes, csak az aktuális problémák megoldására korlátozódik.

Lakókörnyezettel nincs élő kapcsolata a családnak. A házi orvos elismerően szól az apa gyermekeit ellátó törekvéseiről. Az apa házi orvosa a család problémáinak közeli ismerője.

A HELYZETELEMZÉSBŐL ADÓDÓ CÉLOK (A) ÉS MEGOLDÁSI KÍSÉRLETEK (B) A CSALÁDGONDOZÁS SORÁN

Rövidtávon:

a) Az apa rendszeres legális jövedelemhez juttatása szükséges a család életminőségének javítása érdekében.

b) Egészségi állapotából adódóan rokkantnyugdíj igénylése lehetséges a meglévő feltételrendszerben. Igénybenyújtás a NYUFI-hoz. Elbíráló orvosi bizottsághoz az előírt idő előtt bejutottunk, ugyanis az időközben kórházba kerülő Cs. ezirányú vizsgálati eredményeit

– közbenjárásomra – elfogadta a nyugdíjfolyósító. Hat héten belül megjött a határozat a 6 hónapra visszamenően megállapított ellátásról.

a) Az apa kapcsolatfelvétele a gyerekek iskolájával, az iskolában dolgozó kapcsolódó szakemberek elfogadó közelítése a zárkózott apához.

b) Az osztályfőnökök fogadóóráját – előzetesen kétoldalú egyeztetés után – közösen vettük igénybe az apával. A kölcsönös bemutatkozás után a legsürgetőbb problémák megoldására kerestünk választ. L. esetében magatartászavara miatt nevelési tanácsadó vizsgálatát kéri az iskola, az apa hozzájárulásával. M. esetében szemészeti szakvizsgálat szükségessége merült fel. Mindkét esetben felajánlottam segítségemet a lebonyolításhoz. Az apa egyedül a szemészeti vizsgálati időpont kérését fogadta el tőlem.

A tanácsadói szakvélemény megérkezését követően az iskolában most már az osztályfőnökök egyidejű jelenlétével team-lehetőséget kértem.

Az apa és osztályfőnökök – valamint koordinátori szerepemben én – együtt beszéltük meg a gyerekekkel kapcsolatos közös teendőket.

A következő szülői értekezletre az apa egyedül ment el. Az anyák napi műsoron a gyerekek szereplésének én voltam „tanúja”. A tanév végi közös kiránduláson a gyerekek részt vettek. Az apával közösen átbeszélt feladatok kivitelezéséhez az apa a továbbiakban nem kért segítséget tőlem, hanem önállóan oldotta meg azokat.

Hosszú távon:

a) Az apa kórházi kezelőorvosa elmondta nekem, hogy sajnálatos módon nagyon előrehaladott állapotú Cs. betegsége. A májzsugor szövődményei miatt rövid ideje van az életben. Cs. otthoni gyógykezelése mellett időnként megszegte az alkoholfogyasztási tilalmat, ezt az ő elmondásából tudom. Betegsége erősen fejlett. Gyermekei nevelése során érvényesítette M. gondoskodó szerepét L. fölött az idősebb testvér jogán.

Családgondozásom alatt második esetben bekövetkezett Cs. kórházi ápolása idején a gyerekeket Cs. bátyjának családjánál sikerült elhelyeznem egy közeli településen, ahonnan a gyerekek bejárnak iskolájukba.

b) Szükségét látom, hogy hosszabb távon tervezzem a gyerekek sorsrendezését a bizalmasan megszerzett orvosi információk birtokában. Vérszerinti kapcsolatokat kerestem.

Családbafogadást készítettem elő a gyerekek számára.

Ezeket a feladatokat a védelembé vétel kapcsán szükségszerűen elkészített egyéni gondozási nevelési tervben fogalmaztam meg, annak elvárásai alapján.

A fentiekén kívül a menet közben megoldásra váró feladatok kapcsán vettem igénybe a háttérintézmények és karitatív szervezetek lehetséges segítségét.

ADALÉK AZ ELŐZMÉNYEKHEZ

A nyári szünidő kapcsolattartásának ürügyén Cs. június 10-én önkéntesen keresett fel szolgáltatunkban. Legelső önkéntes megkeresése volt. A legutolsó is. Sokat és szívesen beszélt. Elmondta, hogy M. látása a folyamatos kezelés során javult az utolsó kontrollvizsgálat szerint. L. osztályismétlő lesz, kis létszámú osztályban kezdi a következő tanévet. A gyerekek kirándulásáról mesélt hosszasan, máskor is elengedi őket- mondta.

Beszélt a nyári tervekről, hogy a gyerekeket anyjukhoz viszi több napon keresztül, de az éjszakákat mindig otthon töltik majd.

Mondta, hogy a következő tanév tankönyveinek árát befizette, megnyugodva közölte, hogy semmi tartozásuk nincs.

Kérdés nélkül beszélt az életéről.

A legközelebbi családlátogatásom idejét június 28-ában határoztuk meg. Elkészülő kézfogáskor egy pillanatra elhittem magammal, hogy most már minden rendben lesz. Szerettem volna hinni, hogy fel tudja nevelni gyermekeit.

EPILOGUS (1)

Cigány kisebbséghez tartozó gyerekek életmódtáborában tevékenykedtem június 20-26-ig. 22-én reggel kolléganőim telefonon értesítettek Cs. haláláról. A családdal kapcsolatos tennivalókat adminisztrációimból kiolvasták.

EPILOGUS (2.)

M. és L. félárvak. Családba fogadásuk a tervek szerint megtörtént. Az iskolában, az új családban – úgy tűnik – jól megvannak, mindenki szereti és segíti őket. Én is. Még jobban, mint bármikor.